

OYUN, BAHIS, KUMAR

Bu broşürde anne ve babalar için güncelliğini koruyan önemli bir konu ele alınmıştır: Gençlerin birçoğu şans oyunları oynamakta ve bir kısmında sorunlu bir kumar oynama alışkanlığı oluşmaktadır. Geç kalmadan bu konuyla yüzleşmek için şans oyunları ve tehlike potansiyeliyle ilgili, gençler için ne ifade ettiği ve sizin bu durumda nasıl hareket edebileceğiniz konusunda bu broşürde bilgi verilmektedir.

Bu broşür, çocuklarının talihini şansa bırakmak istemeyen anne ve babalar için hazırlanmıştır.

Bu broşürü kimden aldım:

Landesstelle
Glücksspielsucht
in Bayern

www.verspiel-nicht-dein-leben.de

aj

Aktion Jugendschutz,
Landesarbeitsstelle Bayern e.V.

www.bayern.jugendschutz.de

anne ve
babalar için

aj

Aktion Jugendschutz,
Landesarbeitsstelle
Bayern e.V.

anne ve
babalar için

Çocuklar ve ergenlerde kumar

Sayın Veli,

Sizler, anne ve baba olarak çocuğunuzu en iyi tanıyanlarsınız. Çocuğunuzun hayatında önemli bir rolünüz bulunmaktadır ve sözünüzün belli bir ağırlığı vardır. Kızınıza ve oğlunuza her gün destek ve güven duygusu veriyorsunuz.

Kumar konusu ise sizi büyük bir zorlukla karşı karşıya bırakmaktadır.

Çocuğunuza olan etkinizle bu yöndeki gelişimine de katkıda bulunabilirsiniz. Özellikle güç durumlarda yetişkin bir birey olarak size ihtiyaç duyulmaktadır.

aj Bavyera elinizde tuttuğunuz bu broşürle sizlere bu sorumluluk isteyen görevde destek olmayı amaçlamaktadır.

Kişisel açıklama	04
1. Şans oyunları	06
2. Sorunlu kumar ve kumar bağımlılığı	12
3. Gençler ve kumar	16
4. Ne yapabilirsiniz, ...	20
4.1. ...çocuğunuzunuzu güçlendirmek için.	20
4.2. ...çocuğunuz kumara başlamadan.	24
4.3. ...eğer çocuğunuz kumar oynuyorsa.	26
5. Diğer bilgiler	30
5.1. Yetişkinler için İnternet siteleri	30
5.2. Gençler için İnternet siteleri	32
5.3. Telefonda danışma hizmetleri	33
5.4. Danışma merkezleri	34

Kişisel açıklama

Bu broşür size sadece yön göstermeyi amaçlamaktadır. Çünkü hem çocuk eğitimi ve hem de şans oyunları ve olası sonuçları çok karmaşık ve çok katmanlı önemli konulardır.

Gençlerle ve bağımlılığı önleyici konularda uzun yıllar süresince gerçekleştirdiğim çalışmalarda bazı somut şeyleri öğrendim:

Çocukları ve ergen gençleri ciddiye almak gerekir. Her ne kadar yetişkinlerin çabaları anında gözle görülür sonuçlar getirmese de, çocuk tarafından değeri bilinmektedir. İç dünyalarında olan biten bir çok önemli işlem ilk görünüşte bizlere kendini göstermez.

Çocuk ve ergenlerin olumlu yönde gelişim göstermelerine güvenmeye değer. Söz konusu güven, gelişimi destekler. Yetişkinlerin göstermiş oldukları güven duygusu çocuklar tarafından benimsenir ve özgüvene dönüşür.

Zorlukları ve sorunları zamanında görüp hareket etmek işe yarayacaktır. Davranışları algılama ve farketme dahi davranışı değiştirebilir ve daha sonraki adımlar için bir ön koşuldur.

Üç çocuklu bir baba olarak pedagojik fikirlerin doğrudan her kişisel durumda uygulanmadığını da biliyorum. Ancak bir konu ve başka fikirlerle ilgili bilgi sahibi olmak, çoğu zaman kendi davranışlarını yönlendirme konusunda güven ve özgürlük hissi verir.

En içten selamlarımla

Daniel Ensslen, Diplomalı Sosyalpedagog YO

Aj kumar bağımlılığını önleme kampanyası kapsamında daire başkanı

1. Şans oyunları

İnsanlar oyun oynar. Bunu yaparken dünyayı keşfederler, öğrenir ve eğlenirler. Şans oyunları da uzun bir zamandır insanlık kültürünün bir parçasıdır. Başlangıçta tanrılara sorular sorulur ve kaderle ilgili öngörü elde edilirdi. Bugün ise şans oyunları hep yatırılan parayla bağlantılıdır. Heyecan ve kazanma umudu birçok insan için şans oyunlarını çekici kılmaktadır.

Gençlerin oynadığı ve onları çeken birçok şans oyunu bulunmaktadır. İnternet üzerinden poker ya da paralı oyun makineleriyle kumar oynuyor ve spor bahislerinden zengin olabileceklerine inanıyorlar. Ancak şans oyunları çeşitli tehlikeleri de beraberinde getirmektedir: Para kaybetme tehlikesinin yanı sıra bağımlılık yapması söz konusudur.

Almanya'daki şans oyunlarının düzenlenmesiyle ilgili devlet sözleşmesinde şans oyunu şu şekilde tanımlanmıştır (Madde 3):

„Bir oyun kapsamında ikramiye elde etme olasılığı için ücret talep edilmesi ve ikramiyenin kazanılmasının tamamen ya da kısmen tesadüfe bağlı olması durumunda şans oyunundan söz edilir...”

Ücret karşılığında gelecekteki bir olayın sonucuna ya da olaydaki bir durumun gerçekleşmesi için gerçekleştirilen bahis de şans oyunudur.“

Esas itibariyle 18 yaş altı çocuk ve ergenlerin Gençleri Koruma Kanunu (6. Madde) gereği kumar oynamaları yasaktır!

Yasal ve yasa dışı imkânlar bulunmaktadır.

Her ne kadar para ve tesadüf gibi unsurlar tüm şans oyunlarının ortak noktası olsa da, türlü türlü şans oyunları vardır. Esas olarak Almanya'da sadece devlet kumar oynatabilir. Bu şekilde dolandırıcılık ve suç engellenmeye çalışılmakta, gençler ve oyuncular korunmaya çalışılmaktadır. Ancak gelecekte, lisanslı şekilde faaliyet gösterecek olan spor bahisleri ve devlet kumarhaneleri dışındaki paralı oyun makineleri istisna teşkil edecekler. Bunun ötesinde Şilezvig-Holştayn eyaletinde ise farklı hükümler geçerlidir.

Kumar oynayan gençler hem yatırdıklarını ve hem de kazandıklarını riske etmektedirler.

Yasa dışı kumar oynayan kişi, kazandığı ikramiyeyi mahkeme nezdinde talep edemez. Çocuk ve gençlerde ise ikramiye ödenmeden önce çoğu zaman kazananların yaşları tespit edilir. Yasalar gereği oynama hakları da olmadığı için ikramiyeyi alamamaktadırlar.

İnternet üzerinden oynatılan oyunların çoğu yurtdışından sunulmakta olup Almanya yasalarına aykırıdır. Kimi şirketlerin oranları diğerlerinden yüksek olsa da, maç manipülasyonu ve dolandırıcılık mümkündür.

Hukuki anlamda kumardan söz edilebilmesi için para yatırılması gerekmektedir.

Aşağıdaki tabelada Almanya'da bilinen şans oyunları ve hukuki konumlarıyla ilgili bir kesit sunulmuştur:

Yasal	Yasa dışı
Loto ve benzeri Loto bayiiilerinde ve İnternet üzerinden <i>Devlet tarafından</i>	Loto ve benzeri İnternet üzerinden <i>Ticari şirketler tarafından</i>
Spor bahisleri Spor bahis bayiiileri veya İnternet üzerinden <i>Devlet tarafından veya lisanslı ticari şirketler tarafından</i>	Spor bahisleri Spor bahis bayiiileri veya İnternet üzerinden <i>Lisansız olmayan ticari şirketler tarafından</i>
Oyun makineleri Oyun salonları ve gastronomi işletmelerinde <i>Ticari şirketler tarafından</i>	İnternet üzerinden oyun makinesi oyunları
Oyun makinesi oyunları <i>Devlet kumarhanelerinde</i>	
Rulet ve diğer kumarhane oyunları <i>Devlet kumarhanelerinde</i>	Rulet ve diğer kumarhane oyunları <i>Devlet kumarhaneleri dışında ve İnternet üzerinden</i>
	Poker İnternet üzerinden
	Diğer iskambil oyunları İnternet üzerinden
	Özel organize edilen şans oyunları

Ancak ödül olarak bir nesnenin verildiği ve katılım için 50 Cent'e kadar ödeme yapılan oyunlar (örneğin bilgi yarışması) ve çok düşük katılım ücreti alınan Skat, İskambil ve Poker turnuvaları istisna teşkil etmektedirler.

Kumar oynayan uzun vadede parasını kaybeder.

Türlü türlü şans oyunlarında farklı farklı kazanma olasılıkları bulunmaktadır. Ancak tüm ticari oyunlar, elbette oyunu oynatanın kazanması üzerine kuruludur, yani kârı oynayanlar finans eder.

2011 senesinde Almanya'da oyun oynatan ticari şirketler 4,14 milyar Euro "elde etmiştir". Devletin şans oyunlarından elde ettiği rakam ise yaklaşık 3 milyar Euro'dur.

Başarılı bir profesyonel poker oyuncusu ya da spor bahisçisi kariyeri yapmak sayısal lotoda altı tutturmak gibidir.

Çoğu kişi spor bahisleri ve pokerde bilgisiyle para kazanabileceğini düşünmektedir. Ancak uzmanlar, bu tip oyunlarda da tesadüfün ağır bastığını kanıtlanmış olarak görmektedir. Spor bahislerindeki oranlar, olası içeriden gelen bilgi ve ihbarları dengelemektedir. Poker oyununda da geçerli olan şudur: Tüm oyuncular eşit oranda iyi oynadığı takdirde sonuç yine tesadüfe bağlıdır.

Ücretsiz "şans oyunları".

İnternet'te sayısız ücretsiz "şans oyunu" sunulmaktadır. Çocuklar oyun parasıyla oynanan sayfalarda yasal olarak poker ve oyun makineleriyle oynayabilmektedirler. Kazanma olasılığı ise genelde gerçek parayla oynanan sayfalardan çok daha yüksektir. Bu oyunlar masum gibi görünse de, geleceğin kumarcıları için bir okul gibi de görülebilir. Bu oyunlar merak uyandırmakta ve şans oyunlarına karşı erken yaşlarda bir bağ oluşturmaktadır. Başarılı olma duygusu oluştuğunda ise paralı şans oyunlarına geçiş ihtimali daha da artmaktadır.

2. Sorunlu kumar ve kumar bağımlılığı

Kumarcıların çoğu gençliğinde büyük bir ikramiye kazanmıştır. Bu his onları çok derinden etkilemiş olduğu için hep o aynı hissin peşindedirler. Oysa er ya da geç yüklü miktarlarda para kaybedeceklerini kendileri de bilmektedirler ve aslında kumarı bırakmak istemektedirler.

İnternet'te oynatılan oyun makineleri, spor bahisleri ve poker oyunlarının aşırı derecede bağımlılık yaratma potansiyelleri bulunmaktadır.

Kumardaki tehlike, para kaybetme riskinin yanı sıra bağımlılık yaratmasıdır. Aşırı derecede bağımlılığı geliştiren oyunların büyük oranda bağımlı yapma potansiyeli bulunmaktadır. Bu tip oyunlar kendilerini şu şekilde belli ederler:

- **Sürekli el altında olmaları ve kolay ulaşılabilmesi**
Özellikle İnternet üzerinden ve akıllı telefonlarda şans oyunları günün 24 saati ve haftanın yedi günü her yerde ulaşılabilir durumdadır.
- **Yoğun oyun sıklığı ve kısa ödeme aralıkları**
Örneğin oyun makinelerinde oyunun başlaması ve sonlanması arasındaki süre bir kaç saniyeden ibarettir.
- **Sözde yüksek oranda beceri ve bilgi gerektiren oyunlar**
Poker ve spor bahislerinde oyuncular çoğu zaman bilgileri sayesinde daha yüksek kazanma şansına sahip olduklarını düşünürler ancak sonuç esasında tesadüfen belirlenmektedir.

Oyuncular bir tür sarhoşluk duygusu içerisine girerler.

Kumar, aynı uyuşturucu ve alkol gibi beynimizin belirli bölgelerini uyarır. Kazanma durumunda olumlu hisler ve kayıp durumunda olumsuz hisler oluşur. İki durumda da ya daha fazla kazanma ya da kaybedileni telafi edip hayal kırıklığını hafifletmek adına oyuna devam etme eğilimi görülür. Oyunun sonucunu beklerken oluşan heyecan da oyuncuları kilitler.

anne ve babalar için

Kumar bağımlılığı hastalıktır.

Kumar bağımlılığı bugün uluslararası alanda bağımlılık hastalığı olarak kabul edilmektedir. Sorunsal ve patolojik kumardan söz edilmektedir. Aşağıdaki hususlardan birden fazlası uymaktaysa sorun var demektir:

- Tüm düşünceler oyun etrafında dönüyorsa.
- Dahaiyi hissetmek adına yatırılan paranın miktarı artırılmaktaysa.
- Oyun oynamayı azaltma ya da tamamen bırakma başaramamaktaysa.
- Oyun oynamayı azaltma istendiğinde huzursuzluk ve asabellik meydana geliyorsa.
- Para kaybettikten hemen sonra oynamaya devam ediliyorsa.
- Kumar, sorunlardan kaçış olarak görülüyorsa.
- Kumar sorunlarını gizlemek için yalan söyleniyorsa.
- Kumar oynayabilmek için ödünç para alınıyorsa.
- Aile ve arkadaşlarla olan önemli ilişkiler tehlikeye sokuluyorsa.
- İş yeri tehlikeye sokuluyorsa.
- Kumar için yasa dışı yollardan para temin etmeye çalışılıyorsa.

Oyundan keyif alma ciddi bir soruna dönüşebilir.

Diğer bağımlılıklarda da olduğu gibi masumca başlayan şans oyunundan sorumlu ve sonrasında patolojik kumar bağımlılığına kadar giden yol aslında bir süreçtir. Geçişler akıcıdır. Önceleri kazanıldığı izlenimi uyanır, daha sonra kaybedilen para telafi edilmeye çalışılır ta ki patolojik bir kumarbaz elinde bulunan tüm parasını kumarda kaybedene kadar.

Kumar oynayan için çoğu zaman kumar sırasında oyun oynamak tatmin edici gelmektedir.

Kumarcılar kısa vadede kumar oynayarak sorunlarını unutup bir anlık rahatlama hissine kapılırlar. Sorunlar büyüdükçe bu rahatlama anları o denli önem taşıyabilir. Bu sebeple çoğu zaman kumarın borçlanmaya ya da ilişkilerin bitmesine sebep olan bir sorun olduğu bastırılır. Buna ek olarak çoğu kumar oynayan bundan utanır ve kumar oynadığını gizlemeye çalışır.

Sorunlu kumar alışkanlığını değiştirebilmenin ilk adımı bunu kendinize ve diğerlerine itiraf etmektir.

Her kumar oynayan kumar bağımlısı olmaz.

Bir çok insan sorunlu bir oyun alışkanlığı geliştirmeden de şans oyunu oynayabilmektedir. Örnek olarak Almanların yaklaşık yarısı düzenli olarak loto oynar ama buna rağmen çok az sayıda "loto bağımlısı" vardır.

3. Gençler ve kumar

Ergenlik dönemi ve sonraki yıllar gençler için gerçekten zorunlu bir geçiş dönemi oluşturur: Toplum içerisinde yerlerini belirlemeye çalışırlar. Cinsel kimliklerini keşfedip deneyimlerler. Mesleki olarak yönlendirler. Anlam ve şans arayışındadırlar.

Gençlerin kumarla ilgili sorunları en çok Poker, oyun makineleri ve spor bahislerine dayanır.

Arkadaşlar gittikçe daha çok önem taşıyor ve bu sebeple evde sıkça kavga yaşanıyor.

14 – 17 yaş arası 100 genç üzerinde gerçekleştirilen araştırmayı genellediğiniz takdirde şu görüntü ortaya çıkmaktadır: 50 tanesi şu ana kadar hayatında kumar oynamış, bunlardan üçü 100 günden fazla. Dört tanesi riskli oynamakta ve üç ile dört tanesi ise kumar kaynaklı sorun yaşamaktadır.

Gençler çocukluktan yetişkinliğe doğru yol almaktadırlar. Gittikçe kendi fikirlerini şekillendirmekteler ve aile dışında da yaşam alanlarını araştırmaktalar. Anne ve babaya karşı direnme bu işin parçası da olsa, onlar halen önemli bir dayanak teşkil etmektedirler.

Yetişkinlerin dünyasının bir parçası olmak istiyorlar.

Temelde çocuk ve gençlerin kumar oynaması yasaktır. Buna rağmen kumar oynuyorlar. İlk deneyimlerini çoğu zaman 12 ya da 13 yaşlarında yaşıyorlar. Özellikle İnternet üzerinden (Kumarhane, spor bahsi ve poker sayfaları), restoran, köşe başı kahvehaneleri ya da ayaküstü lokantaları ve özel organize edilen oyunlarda 18 yaş altı gençler oyun makinelerine erişebilmektedirler.

anne ve babalar için

Şans oyunlarının etkili biçimde reklamı yapılmakta ve oynayanlar havalı kişiler olarak gösterilmektedir.

Reklam afişleri, oyun salonları, spor bahis salonları ve İnternet sayfaları güzel kadınlar ve özgüveni yüksek erkeklerle reklam yapmakta ve kumardan büyük ikramiyeler kazandırmayı ve başarı vaadinde bulunmaktalar. Bu tip vaatler gençler için oldukça çekici gelmektedir. Spor ve eğlence sektörünün yıldızları ve örnek teşkil eden kişiler şans oyunu sunan şirketlerin reklamını yapmaktalar. Bu şirketler spor kulüplerine sponsor olup, forma ve saha kenarı reklamları vermekteler.

Gençlerin kumar oynamasının en sık karşılaşılan sebebi, para kazanma ümididir.

Ayrıca can sıkıntısı, dikkati başka yere yönlendirme, heyecan yaşama ve dinlenmek için de oynayanlar vardır. Bir çoğu ise arkadaş, kardeş, akraba ya da anne ve baba kumar oynadığı için oynamaktadır.

Gençler riske açıktır ve uzun vadeli sonuçları pek düşünmezler.

Hatta bazıları, tesadüfün dahi bazı kurallara göre şekillendiğini ya da buna etki edebileceklerini düşünmektedirler. Ancak bu böyle değildir. Uzun bir süre kaybettikten sonra dahi kazanma ihtimali yükselmez. Aynı şekilde, kazanacağınızı ya da sürekli kazandığınız bir seri yakalayacağınızı da önceden bilemezsiniz. Şans, stratejiyle şekillenmez.

Gençler sınırları aşarlar ve aşırılıklarla dolu dönemler geçirirler.

Araştırmalara göre sorunlu ya da patolojik kumar alışkanlıkları yetişkinlerden daha çok gençlerde görülmektedir. Bu da gençlerin büyük bir kısmının daha sonraki dönemlerde bu alışkanlığından vazgeçtiğini göstermektedir çünkü, aksi takdirde en az bu sayıda yetişkinin de kumar bağımlılığından etkilenmiş olması gerekirdi. Patolojik kumar kavramının gençlerde kullanılmaması ve sadece sorunlu kumardan bahsedilmesi ise halen tartışma konusudur.

anne ve babalar için

4. Ne yapabilirsiniz, ...

Şans oyunlarının masum bir boş vakit eğlencesi olarak kalıp ağır sorunlara yol açmaması, bir çok faktöre bağlıdır. Şans oyunlarının kolay ulaşılabilirliği ve bağımlılık potansiyelinin yanı sıra, kişilik ve sosyal çevrenin de önemi büyüktür.

4.1. Çocuğunuzu güçlü kılmak için ne yapabilirsiniz.

Türlü risklere rağmen çocuklar sağlıklı birer yetişkin bireye dönüşmektedirler.

Güç şartlara rağmen bu dünyaya ayak uydurabilen kişiler, kendi hayatlarını yönlendirmeyi öğrenmişlerdir. Şans ya da tesadüfe güvenerek hareket etmezler. Fırsatları değerlendirir ve becerileriyle ilgili gerçekçi fikirleri vardır.

Anne ve baba olarak çocuğunuzun kişiliğinin şekillendirilmesinde etkiniz büyüktür.

- **Çocuk ve gençlerin onay ve övgüye ihtiyaçları vardır.**
Çocuğa olan güveniniz çocuğun özgüvenini sağlamlaştırır. Bağımsız hareket edebilmesi için buna ihtiyacı vardır.
- **Çocuklar ve gençler dünyayı kendi başlarına keşfedebilmelidirler.**
Bir çok şeyi ve yaptıklarıyla ilgili sorumluluk taşımayı da kendi tecrübeleriyle öğrenebilirler.
- **Çocuk ve gençlerin kural ve sınırlara ihtiyacı vardır.**
Bu şekilde güven ve yön öğrenirler. Sınırları tecrübe ederek hissederler.
- **Anne ve babalar çocukları için birer örnektir.**
Çocuğunuz, tasvip ettiğiniz şekilde hareket etse de etmese de, size doğru yönlenir.
- **Örnek kişiler gerçekçi olmalıdır.**
Her insanın güçlü ve zayıf yönleri vardır. Zaaflarıyla ilgili dürüst olan insanlar, çocuklarına da aynı imkânı tanımış olur.

Çocuğunuza belli değerleri aktarıyorsunuz.

Çocuğunuz sizin değer yargılarınızı ve ona gösterdiğiniz yaşantınızı benimser. Bu değer yargıları ve yaşantınız farkında olsanız da olmasanız da davranışları etkiler. Kişiler istediklerini belirliyor ve anlayabiliyorsa, bu yoldaki davranışlarında daha etkileyici olabilirler. Karmaşık ve çeşitli çıkarlarla yönetilen bir dünyada, kendi prensipleriyle yönlerini bulabilmeleri mümkün.

Talihli olmak ve mutlu olmak arasında fark vardır.

Kumarda kazanmak için talihe ihtiyaç duyarsınız. Kendi becerinizin bunda hiç ya da çok az bir etkisi vardır. Ancak özellikle insanın kendi çaba ve gayreti kişiyi şanslı ve mutlu kılar ve bu sadece dış başarılar için geçerli değildir. Aile, hobi, meslek eğitimi ya da iş hayatı olsun: Çocuk ve gençler etkin olabilecekleri alanlara ihtiyaç duyarlar.

anne ve babalar için

4.2. Çocuğunuz kumara başlamadan ne yapabilirsiniz.

Çocukluk döneminde, gelecek için ön ayarlar yapılır.

Elbette çocuğunuza kumar oynattırmamalısınız. Yasalara uymamak için bir sebep de yoktur: 18 yaşından evvel şans oyunları yasaktır. İlla evde para için oyun mu oynamak gerekiyor, ya da birlikte loto kuponu mu doldurmalısınız veya oğlunuza veya kızınıza bir piyango bileti mi almalısınız?

Örnek olmak.

Çocuklarınızın önünde paralı oyunlar oynamayın ve çocuğunuzun para karşılığı oyun oynanan yerlere götürmeyin. Az buçuk kendiniz ya da çevrenizdekiler zaman zaman veya sık sık şans oyunları oynuyorsa, çocuğunuz bunu er ya da geç fark edecektir. Çocuğunuz size bununla ilgili soru sorduğunda ise, ona yaşına uygun, samimi ve anlaşılır şekilde cevap vermelisiniz.

Şans oyunları hakkında konuşmak.

Çocuklar ve gençler ister istemez şans oyunları ile karşılaşacaklardır. Oyunlara katılma konusunda yoldan çıkmaya eğilim gösterirler. Kumardan tamamen uzak durmaları ya da sorunlu bir kumar alışkanlığı edinmemeleri için ise çocuğunuzun erken yaşlarda kumarın olası zararları konusunda aydınlatmanız önem taşımaktadır. Günün geldiğinde çocuğunuz kendi başına hareket edecektir. Sonuçta kumar oynayıp oynamamaya veya nasıl oynayacağına kendisi karar verecektir.

Akıl ve yürekle.

Çocuğunuzla kumar hakkında konuşup konuşmama ve ne zaman konuşacağınız konusu bilinçli bir karardır. Çocuğunuzun yaşı uygun mu? Konuşmak için özel bir sebep mi var? Günün şartları uygun mu? Elbette çocuğunuzunuzu siz en iyi şekilde anlar ve bilirsiniz.

anne ve babalar için

4.3. Çocuğunuz kumar oynuyorsa ne yapabilirsiniz.

Suçlama karşılığında çoğu zaman savunma tepkisi gelmektedir.

Özellikle çocuğunuz kumar tecrübesi edinmiş ve hem kendisini ve belki de arkadaşlarının hoşuna gitmişse, kendisiyle gerçekleştireceğiniz görüşmede şans oyunlarının sadece olumsuz yanlarından söz etmediğiniz takdirde daha çok şey elde edeceksinizdir. Çocuğunuzun davranışına karşı doğrudan saldırdığınız takdirde muhtemelen yaptıklarını savunmaya çalışacaktır.

İnsan kendi davranışlarının karanlık yönlerini, ahlaki baskı olmadan daha kolay kavrayabilmektedir.

Kumarın sorun yaratan yanları hakkında tartışma zemini oluşturabilmenin iyi bir yolu da, kumarın çocuğunuz üzerindeki büyüleyici etkisi hakkında da konuşmaktır. Bu durumda meraklı olmak, ilgi göstermek ve iyi bir dinleyici olabilmek yardımcı olacaktır. Çocuğunuz neden kumar oynuyor ve kumardan neden hoşlanıyor? Kumarın sorunlu yönleri hakkında bilgisi var mı?

Sorunlu bir kumar alışkanlığını nasıl anlarım?

Sorunlu ya da patolojik bir kumarcı genelde tanıdıklarından, dostlarından ve ailesinden ödünç para ister ve çoğu zaman borçlu olur. Kumar bağımlıları çoğu zaman sorunlarını gizleme konusunda beceriklidirler. Para için yalan söylerler, borçlarını gizlemek ya da ne kadar kumar oynadıklarını gizlemek hatta kumar oynadıklarının hiç bilinmemesi için de yalan söylerler. Çoğu zaman büyük bir beceriyle güvenilir olmadıklarını gizlerler ve sosyal ilişkilerini neden ihmal ettikleri konusunda bahane üretirler.

Bu tip davranışlar kumar kaynaklı olabilir ama olmak zorunda da değil. Başka sebepleri de olabilir.

Çocuğunuzun kumar kaynaklı sorunu olduğundan eminseniz.

Çocuğunuzla iletişim kurduğunuz takdirde davranışlarına etki etme fırsatı yakalarsınız. Krizleri aşmak için arkadaşlarla ve aileyle iyi ilişkilerde bulunmak iyi bir fırsattır. Belki zordur, ama çocuğunuzun davranışını reddetmek ve aynı zamanda onu bir birey olarak anlamak ve kabullenmek mümkündür. Örnek olarak kumar bağımlısına ödünç para vermemeli ancak kumardan uzaklaşmaya çalıştığında da destek olunmalı. Çocuğunuz kendi gücüyle kumarı bırakabilecek durumda değilse, uzman yardımından yararlanmalıdır. Bir sonraki bölümde bu konuda yetkin kurumların adresleri ve bilgileri bulunmaktadır. Söz konusu yerlere kendiniz de danışabilir ve çocuğunuzun irtibata geçmesini sağlayabilirsiniz.

5. Diğer bilgiler

5.1. Yetişkinler için İnternet siteleri

Aşağıda belirtilen tüm internet adresleri, sizlere yardım sistemiyle anonim ve ücretsiz şekilde bilgi ve iletişim imkânı sağlamaktadır. Ayrıca her bir sayfanın özelliği adreslerin altında belirtilmiştir.

İnternet üzerinden kumar ve kumar bağımlılığı hakkında ayrıntılı bilgi bulabilirsiniz.

- www.verspiel-nicht-dein-leben.de
Burada on-line danışmanlık hizmeti alabilir, Almanca ve Türkçe olarak kendinizi test edebilirsiniz.
- www.verspiel-nicht-mein-leben.de
„Verspiel nicht mein Leben“ isimli site, anne baba, eş ve diğer aile bireyleri için tasarlanmış ücretsiz on-line programdır. Altı modül halinde kumar bağımlılığı, stres, sorumluluk, iletişim, sosyal destek ve gelecek planlamasıyla ilgili bilgi alabilirsiniz.
- www.gluecksspielsucht.de
Kumar bağımlılığı forumu kumar bağımlılarının, yakınları ve pedagojik uzmanların kumar bağımlılığı ve sonuçlarıyla ilgili bir araya gelip karşılıklı fikir alışverişinde bulunduğu bir platformdur.

5.2. Gençler için İnternet siteleri

Çocuklarınız İnternet üzerinden bilgi ve daha fazlasını bulabilir. Belki çocuğunuza bir kaç fikir verebilirsiniz, belki çocuğunuz İnternet'te kendisi araştırmak istiyordur. Aşağıda, İnternet'te gençler için uygun ve bu konuyla ilgili adresler sunulmuştur.

- www.fuales-spiel.de

Bu sayfa yetişkinlere ve özellikle gençlere bir soru-cevap, kendi-kendine çözeceği bir test ve yardım sistemine ulaşabileceği kısmen Arapça, Türkçe ve Vietnamca dillerinde yardım imkânı sunmaktadır.

- www.check-dein-spiel.de

Gençler bu sitede bilgi, bilgi testi ve kendi kendini test etme imkânının yanı sıra anonim ve ücretsiz on-line danışma imkânı da bulacaklardır. Bu sayfada aynı zamanda işaret dilinde de videolar bulunmaktadır.

Kumar bağımlılığını önlemek için hazırlanmış bilgisayar oyunu.

„Spielfieber – Der Countdown läuft...“ isimli bu web tabanlı oyun, gençlere keyif alarak kumarın zararlı yönleriyle de yüzleşme imkânı tanımaktadır. Bu ayrıca çocuğunuzla bu konu hakkında konuşmak için de bir sebep olarak ele alınabilir.

Oyunu ve oyun hakkında ayrıntılı bilgiye ücretsiz olarak www.spielfieber.net adresinden ulaşabilirsiniz. Gençler için oyun Facebook'ta da bulunmaktadır: <http://apps.facebook.com/spielfieber>

5.3. Telefonda danışma hizmetleri

Aşağıda belirtilen telefon numaralarından gizli ve anonim bir şekilde kumar ve kumar bağımlılığı konularında bir uzmanla konuşabilirsiniz. 0800 koduyla başlayan tüm hatlar ücretsizdir. 0511 kodu Hannover il kodu olup olağan şehir içi ve şehirler arası tarifesi üzerinden ücretlendirilir.

Henüz sorunlar oluşmadan gerçekleştirilecek kısa bir görüşme işe yarayabilir.

BZgAnın hattı: 0800 - 137 27 00

NRW uzman hattı: 0800 - 077 66 11

Türkçe danışmanlık hattı: 0800 - 326 47 62

Rusça danışmanlık hattı: 0511 – 701 46 64

anne ve babalar için

5.4. Danışma merkezleri

Günümüzde Almanya'nın hemen her yerinde kumar ve kumar bağımlılığı konusunda uzmanlaşmış danışma merkezleri bulunmaktadır. Burada hem bağımlılar ve hem de bağımlıların anne babaları, eşleri ve arkadaşları yardım sistemiyle bağlantıya geçebilmektedir. Danışma ücretsiz ve gizli olup, istek üzerine anonim de gerçekleştirilir. Ne sıklıkta ve ne zaman bize gelmek istediğinizi ve görüşmede ne yapılmasını istediğinizi siz kararlaştıracaksınız. Sorunlu kumar hakkında bilgi alma, kendi durumunuzu açma ve güç durumları aşma konusunda destek almanız da mümkündür. Dışarıdan ya da yerleşik bir terapi başvurusunda bulunmak için genelde öncesinde bir danışma merkezine gitmeniz gerekmektedir. Yakınızda bulunan danışma merkezlerinin telefon numaralarını ve adreslerini yukarıda belirtilen telefon danışma hatlarından veya aşağıda belirtilen internet sitelerinden öğrenebilirsiniz:

www.verspiel-nicht-dein-leben.de

www.gluecksspielsucht.de

Çeşitli bilgiler

Editör : Aktion Jugendschutz,
Landesarbeitsstelle Bayern e.V.
Fasaneriestr.17, 80636 München,
München, Ekim 2014

Tel: 089-12 15 73 0

E-Posta: info@aj-bayern.de

Internet: www.bayern.jugendschutz.de

Yazar: Daniel Ensslen

Yazı İşleri: Daniel Ensslen (sorumlu)

Grafik: Elisabeth Münscher, München

Basım: Aktiv Druck und Verlag, 97500 Ebelsbach

ISBN: 978-3-938395-16-5

Fotoğraflar: Titel: © panthermedia.net/limbi 007, © panthermedia.net/MHP, © panthermedia.net/Gunter_Nezhoda, S. 2 © panthermedia.net/Moments, S.5 pistoleven/Shutterstock.com, © panthermedia.net/elenathewise, adpic.de/R. Denis, © Eléonore H/fotolia.com, © fuxart/fotolia.com, David P. Smith/Shutterstock.com, S. 7 auremar/Shutterstock.com, S. 10 urfin/Shutterstock.com, S. 19 Twin Design/Shutterstock.com, S. 21 © panthermedia.net/Monkeybusiness, S. 23 © panthermedia.net/werner.heiber, S. 25 william casey/Shutterstock.com, S. 29 Visual Explorer/Shutterstock.com, S. 31 adpic.de/P. Losevsky, S. 35 Ruslan Guzov/Shutterstock.com, Pins: Stephen Rees/Shutterstock.com,

anne ve babalar için